

Z

NUMMER 2 2024

inktrycket

EN INFORMATIONSTIDNING OM OSS
PÅ ZINKGRUVAN MINING

8-9

Möt nye gruvchefen
Andreas Suup

10

Projekt för
miljardbelopp

12-13

Teambuilding
på ekonomi-
avdelningen

**Egna initiativ och
kunskapsdelning banar
väg för framsteg**

SIDA 7

Det går bra för Zinkgruvan Mining

► I skrivande stund hoppas vi på ett produktionsrekord vid årets slut. Vi har gjort flera stora investeringar under året och arbetat med produktivitetsförbättringar som gett resultat. Vårt fokus på kritiska kontroller har hjälpt oss utveckla vår säkerhetskultur ytterligare och vårt prospekteringsarbete har gett positiva indikationer om framtiden.

SKRIVANDE STUND ÄR DET INTE HELLER

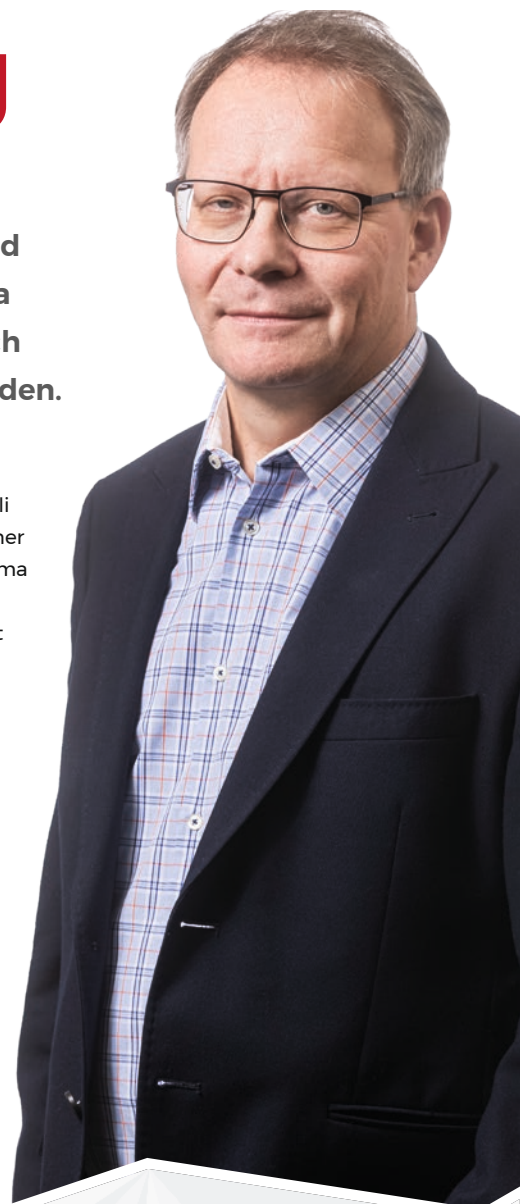
klart huruvida det blir ett ägarbyte eller inte, men oavsett så ser jag ljust på framtiden för Zinkgruvan Mining. Det är skönt att gå mot årsslutet med det i backspegeln.

Samtidigt är det ett ständigt arbete för att möta upp mot morgondagens utmaningar och möjligheter. Under nästa år är det fortsatt fokus på att vidareutveckla vårt arbete med kritiska kontroller. Det innebär att vi alla går igenom checklistor före ett arbete påbörjas och att vi vågar korrigera och agera på avvikelser. Ledare och chefer fortsätter vara synliga ute i produktionen och föra dialog om att arbeta säkert. Vi ska även fokusera på att implementera daglig styrning i hela organisationen och följa upp avvikelser. Dessutom måste vi bli bättre på uppföljning av våra kostnader.

Det är genom att hela tiden jobba för att bli ännu mer produktiva och samtidigt hålla ner kostnaderna som vi fortsätter vara lönsamma och olycksfallsfria. Här krävs det att vi alla jobbar tillsammans och att vi har ett öppet arbetsklimat med högt i tak där vi vågar tänka nytt.

Jag önskar er alla en bra jul och nyårshelg!

Staffan Sandström
VD

SÅ HAR METALLPRISERNA I AMERIKANSKA DOLLAR FÖRÄNDRATS UNDER 2024

\$ Zinkgruvan Mining får betalt från sina kunder i amerikanska dollar. Därför är det ekonomiskt gynnsamt för företaget med en amerikansk dollar som är starkare än den svenska kronan.

Zinktrycket

Medarbetartidningen Zinktrycket utges av Zinkgruvan Mining AB och belyser nyheter i företaget.

Har du idéer till tidningen är du välkommen att höra av dig till Monika Andersson, tel. 0583-88 22 03 eller e-post: monika.andersson@lundinmining.com.

Ansvarig utgivare: Staffan Sandström, VD
Redaktion: Zinkgruvan Minings redaktionsråd
Grafisk form och produktion: Bild & Kultur AB, Skyllberg
Framsida: Viktor Törnström, ortdrivare.
Foto: Fredrik Björhed.
Tryck: Risbergs Information & Media AB, Uddevalla
Upplaga: 900 ex

Zinkgruvan Mining AB
696 81 Zinkgruvan
Tel. 0583-88 22 00
www.zinkgruvanmining.com
www.facebook.com/zinkgruvanminingab

Gyttorp-Zinkgruvan ToR

► Om man stannar upp och lyssnar hör man ljuden från skogen och vattnet. Vinden griper tag i kronorna och får träden att pusta ljudligt när de böjer sig. En dörr slår igen uppe vid huset på Holmen i Gyttorp, där Mats Almer, 60, bor med sin fru som han har varit gift med i 35 år. Klockan hinner knappt slå om till 04.00 innan Mats sätter nyckeln i tändningslåset och påbörjar de tio milen mot Zinkgruvan.

– Det är en tid för reflektion, säger Mats om att köra de många milerna till och från jobbet. Jag njuter av tystnaden eller så försöker jag prata i telefon med något av de tre barnen under hemresan. Med fem barnbarn och ett sjätte på väg så finns det alltid något nytt att prata om.

Mats är framme på jobbet omkring 05.15 och brukar försöka hinna med att svara på mejl och kolla hur maskinerna mår, innan morgonmötet 06.00. I sitt jobb som underhållstekniker på anrikningsverket går mycket av arbetsdagen åt till att planera och beräkna förebyggande underhåll. Han är en uppskattad kollega. Det talas om

hans positiva inställning och att han alltid ställer upp när det behövs.

En vit skåpbil stannar till när han går över gårdsplanen och kollegan Fanny rullar ner rutan och frågar honom vad som är på gång.

– De ska skriva en artikel om mig till Zinktrycket, säger Mats som verkar mån om att inte förhäva sig.

– Men det var väl på tiden, säger Fanny med ett brett leende innan hon kör vidare.

Nya perspektiv

Mats har hunnit med att vara både arbetsledare och tillförordnad underhållschef sedan han började 2019. Men bara ett år efter jobbstarten drabbades han av en stroke, i bilen på väg hem från jobbet. Allt ställdes på sin spets. När han vaknade nästa morgon insåg Mats att han varken kunde se eller gå. Med envishet och viljestyrka tränade han sig tillbaka men val-

de att lämna arbetsledarrollen för att hitta en bättre balans.

– Jag längtar inte tillbaka till rollen som arbetsledare, säger Mats och betonar att

nuvarande arbetsuppgifter passar honom perfekt.

– Det kan ibland vara svårt att prata om det där som hände, men företaget var fantastiska under den tiden.

Upplevelsen fick honom att värdesätta livet ännu mer och prioritera återhämtning. Även om Mats alltid har sett sig som

en glad person, så är det kanske hans nya reflektioner om vad som är viktigt, som gör att man ofta ser honom på väg genom verket med ett stort leende på läpparna.

”
När han vaknade nästa morgon insåg Mats att han varken kunde se eller gå. Med envishet och viljestyrka tränade han sig tillbaka men valde att lämna arbetsledarrollen för att hitta en bättre balans.

TEXT & FOTO: FREDRIK BJÖRHED,
BILD & KULTUR AB

KARTÖRERNAS DIGITALA REVOLUTION

Från papper till pixel

► Kartörerna är en yrkesgrupp som vant rör sig överallt i gruvan. Deras kunskap att bedöma bergets sammansättning och struktur behövs både där aktiv gruvdrift pågår men också där det bryts ny mark för gruvans framtid. Fram tills alldeles nyligen har arbetsredskapen varit en beprövad duo – papper och penna, men nu är de dagarna över. Zinktrycket följde med kartörerna Johan och Jenny under ett arbetspass och fick en glimt av deras nya digitaliserade arbetsätt.

Tidigare ritades kartorna för hand.

Jenny Kläre, arbetsledare

Borrkärnorna undersöks.

Johan Gustavsson, kartör.

Inspektion av pall.

– Vi får den skitigaste bilen, konstaterar Johan Gustavsson torrt när vi rör oss mot dagens fordon.

Med på passet är även Jenny Kläre som är arbetsledare för gruvans kartörer.

– Jag är från Boliden, men planen var faktiskt att hamna i textilindustrin, berättar Jenny. Men det blev aldrig så. Jag började jobba i Zinkgruvan med tillredning för 19 år sedan och för några år sedan blev jag arbetsledare för kartörerna. Nu arbetsleder jag utsättarna också.

Kartörerna är geologins representanter under jord. Det är inte nödvändigt att vara geolog för att bli kartör, men gemensamt för alla kartörer är vanan och kunskapen att bedöma och analysera bergets sammansättning och geologiska struktur. Det innebär att man åker kors och tvärs i gruvan för att till exempel bedöma mineralhalter i borrkärnor, kartlägga berget gavlar, det vill säga orternas ändrar, inför betongsprutning och inspektera pallar och förbereda borrplatser.

Kartlägger berget

– Vi är verkligen bergsarbetare i vårt gäng, förklarar Jenny. Det är viktigt med rutin och att känna hela gruvan väl för att göra vårt jobb. Vi fungerar som en brygga mellan geologerna och planerarna som mest håller till ovan jord. Utsättarna skapar konturerna i gruvan, vi kommer sedan in och kartlägger hur berget ser ut och vad det består av.

Johan berättar vidare om hur han och hans kollegor ofta blir gruvans mångsysslare.

– När jag började i den här rollen för ett halvår sedan var nog min bild att det mest handlade om att bedöma borrkärnor och besiktiga gavlar och pallar. Men vi gör allt

möjligt, inte minst när det gäller borrhjull för provtagning. Idag finns det tio riggare med ungefär 40 operatörer och de är igång nästan dygnet runt. I praktiken är det vi som fungerar som deras kontaktpersoner i gruvan och vi gör vårt bästa för lösa frågor och behov som dyker upp.

Nya arbetsredskap

I bilen skumpar vi fram från pallar i Burkland till gavlar i Cecilia. För bara något år sedan hade arbetsredskapet varit penna och papperskartor, men när vi nu stannar vid en gavel på nivå 920 i Borta Bakom är det

Jag tror att när vi ser tillbaka om tre-fyra år så kommer det kännas som rena stenåldern att vi höll på med papper.

Johan Gustavsson
Kartör

en tangentbordslös Dell-dator med pekskärm som åker fram. Kartörerna använder programmet Deswik Mapping, och med hjälp av linjer i olika färger och symboler dokumenterar de bergets sammansättning och sprickor.

– Helt ärligt tar själva arbetet på plats här i gaveln lite längre tid med det digitala arbetssättet, säger Johan samtidigt som han följer en spricka i berget med handlampan. Men det får vi igen med stor marginal senare.

Även tidigare hamnade kartörernas observationer i slutändan i en dator, men vägen dit var omständlig och tidskrävande. Kartorna kopierades för hand med hjälp av

ljusbord och till sist skannades de in och ritades om, manuellt, i datorn. Det hände att fysiska pärmar med kartor fick köras fram och tillbaka i gruvan.

– Nu ritas ut direkt i datorn och kartorna är inne i systemet i princip omedelbart, förklarar Jenny. Bara en sån sak som att kunna zooma är en stor grej. Våra papperskartor var i skala 1:400, men här kan vi ju gå in hur detaljerat vi vill.

Projektet snart i mål

Medan vi fortsätter mot några av borrplatserna i Dalby berättar Jenny om projektet för att digitalisera arbetet som drog igång 2019 och som borde kunna gå helt i mål under 2025.

– Programvaran kom precis när vi började jobba med detta, så vi var tidigt ute. I föl accelererade projektet och personal från Deswik var här och jobbade med implementeringen så att programmet skulle passa våra förutsättningar. Vi har en liten bit kvar, men nu är det digitalt som gäller.

– Jag tror att när vi ser tillbaka om tre-fyra år så kommer det kännas som rena stenåldern att vi höll på med papper, fyller Johan i.

Väl i Dalby är det en uppsättning borrkärnor som ska bedömas. Informationen om sammansättning och mineralhalt hamnar sedan hos geologerna ovan jord. Provkärnorna fuktas och analysen görs med ögon och fingrar, provernas färg och struktur avslöjar om berget kan bli malm.

– Här har vi riktigt bra halter av zink, förklarar Jenny och skriver ner instruktioner till operatörerna när de återvänder. Här kommer vi fortsätta att borra vidare.

TEXT & FOTO: SIMON WÄMMERFORS,
BILD & KULTUR AB

Kör med öppna kort om buller och damm

► Sedan en tid tillbaka presenteras resultaten av de senaste mätningarna av buller och damm i närområdet på Zinkgruvan Minings hemsida. Zinktrycket får en pratstund med Anders Gustafsson, sektionschef för yttre miljö, och ansvarig för arbetet med att övervaka hur gruvans verksamhet påverkar omgivningarna.

– För oss är det viktigt att vi berättar om hur det ser ut och om hur vi ständigt jobbar för att minimera vår påverkan, förklarar Anders. Det är ett sätt att vara transparenta gentemot alla som bor och lever här i vårt närområde.

Ljudnivåerna ligger still trots ökad produktion

Både bullernivåerna och dammet, eller nedfallande stoft som det egentligen heter, regleras av tillstånd. Gruverksamheten ovan och under jord tillsammans med trafiken ger ifrån sig en hel del ljud. De senaste tio åren har ljudnivåerna i stort sett legat still, trots att produktionen ökat betydligt. Det finns uppsatta gränsvärden både för momentana och ekvivalenta ljud.

– Det är två olika saker egentligen, berättar Anders. Momentana ljud är enskilda ljudtoppar, t.ex. en lastbil som sladdar till eller en sprängning, ekvivalenta ljud är genomsnittsnivån över en längre tid. Varje vår mäter vi båda ljudtyperna på flera platser med hjälp av en konsult. Vi ligger rätt bra till överlag. I senaste mätningen hade vi bara en enskild händelse som överskred våra gränsvärden, en lastbil som lossade diesel på ett felaktigt sätt nattetid. Detta har vi styrt upp nu.

Burkar mäter damm

Precis som ljudmätningarna övervakas nivån av damm i luften på flera olika ställen runt om industriområdet och vid sandmagasinet Enemossen. Detta görs däremot året om med hjälp av så kallade NILU-burkar som fångar upp damm. Trattarna töms och innehållet vägs månadsvis.

– Vi ligger gott och väl under gränsvärdena här, säger Anders. Vi gör ju också en hel del för att minska dammet ytterligare. Vid Enemossen vattnar vi ständigt för att binda dammet och på industriområdet använder vi en speciell bil som våtsopar. Det ger bra resultat.

”
Det är ett sätt att vara transparenta gentemot alla som bor och lever här i vårt närområde.

Anders Gustafsson
Sektionschef yttre miljö

TEXT: SIMON WÄMMERFORS, BILD & KULTUR AB

En NILU-burk samlar in nedfallande stoft.

Under "information till närboende" hittar du bland annat information om hur vi jobbar för och vad vi gör för att vår verksamhet ska påverka närmiljön så lite som möjligt. Det självklart för oss att ha en öppen dialog med dig som bor i Zinkgruvan med omnejd.

Egna initiativ

och kunskapsdelning banar väg för framsteg

► Ortdrivarna på Zinkgruvan Mining har sedan i somras tagit klivet in i framtiden med två nya borrhigar som möjliggör automationsborrning, utan operatör. Detta förväntas på sikt spara både tid och öka produktionen, eftersom borrningen kan fortsätta även under raster, skiftbyten och nätter. Zinktrycket har pratat med Viktor Törnström som säger att det finns en stark framåtanda och kultur på arbetsplatsen av att ta initiativ och dela med sig av kunskap.

– Jag är imponerad av att alla har velat lära sig detta och köra i gång. Det handlar inte om att låta tekniken ta över utan om att använda den som ett verktyg för att förbättra arbetsflödet. Det är ett väldigt bra sätt att öka produktiviteten, säger Viktor Törnström medan han markerar på skärmen i hytten vilka positioner han vill att riggen ska borra på egen hand.

Vägvisare med säkerhetstänk

Samtidigt som tekniken gör att arbetet kan fortgå även utan operatör, ställer det krav på utökat säkerhetstänk. Viktor, som även är vägvisare och ska vara först på plats om en olycka inträffar, är van att ha högt säkerhetstänk när han jobbar. Han tror själv att det var erfarenheterna som vägvisare som gjorde att han också började fundera på säkerheten kring automationsborrningen.

– Jag kom till en borrhigg som de hade ställt in för automation, och den står ju och spolar vatten trots att ingen är där. Jag började tänka på vad som skulle kunna hända om en pump går sönder och det blir översvämmat, eller om det börjar brinna när ingen operatör är där? Skulle man till exempel kunna bygga in en funktion som automatiskt stänger av vattnet när borrningen är klar?

Kan leda till nya rutiner

Viktor tog sina tankar vidare till sin närmaste chef Stephan Söderberg och när de stod och diskuterade saken kom, som av en

händelse, även den nye gruvchefen Andreas Suup dit och lyssnade.

”

Jag började tänka på vad som skulle kunna hända om en pump går sönder och det blir översvämmat, eller om det börjar brinna när ingen operatör är där?

Viktor Törnström
Ortdrivare

– De var positiva till initiativet och att jag tog tankarna vidare om hur vi kan borra säkert på nätterna. Nu har frågan tagits till riskanalys så förhoppningsvis leder det till att vi får säkerhetsrutiner på plats.

Initiativrikedom och kunskapsdelning är en integrerad del av arbetet hos ortdrivarna – egenskaper som är ovärderliga i arbetet med att driva utvecklingen under jord framåt.

TEXT & BILD: FREDRIK BJÖRHED,
BILD & KULTUR AB

Möt nye gruvchefen Andreas

”Det här är en Premi

ANDREAS SUUPS KONTORSRUM AVSLÖJAR INTE MYCKET OM HANS PERSON. Inga klubbhalsdukar, inga troféer, stensamlingar eller fotografier. Däremot branschtidningar och pärmar om dammsäkerhetsarbete och sprängning. I fönstret står växtnäring och en vattenkanna – men inga blommor.

– Det där har nog blivit kvar från Craigs tid, kommenterar Andreas.

Att gruvbranschen är relativt liten, det är helt klart. Förre gruvchefen Craig Griffiths och Andreas har faktiskt delat ett hus i Kiruna en gång i tiden, när de båda jobbade på LKAB.

När Andreas gick gymnasiet i Kiruna fick han sommarjobb på LKAB, i pelletsverket. På fritiden spelade han hockey. Bland ungdomarna som växte upp i Malmfälten var det två val efter studenten, börja studera eller börja i gruvan. Andreas utbildade sig till MBK-ingenjör och lärde sig om mätning, beräkning och kartor. Efter värnplikten på Lapplands jägarregemente i Kiruna tog gruvkarriären fart.

– Jag fick jobb hos en entreprenör för stålmonter och svetsning. Vi arbetade överallt i gruvan. Då började jag se gruvbranschen på ett nytt sätt.

Nästa steg blev anställning på LKAB som reparatör av gruvskipar. Genom ett av livets lappkast hamnade Andreas med sin blivande fru i Kristinehamn. Hon gick en dansutbildning och han pluggade in ett tekniskt basår. Därefter blev det Linköping där Andreas läste till maskiningenjör på universitetet.

”

Det jag upplever här i Zinkgruvan är en uppåtgående strategisk utmaning. Och vi har malmer som öppnar sig åt alla håll. Det är jätteförsäpant.

Andreas Suup
Gruvchef

Så följde jobb inom Boliden med olika chefsbefattningar i både gruvor och smältverk. Innan Andreas började på Zinkgruvan Mining var han gruvchef i Renströmsgruvan, fem mil från Skellefteå.

Andreas Suup

”Är ju premiumgruva!”

– När flyttlasset gick skojade min fru och jag om att nu har resan söderut börjat och att den kommer sluta med att vi pensionerar oss på Österlen. Där har jag aldrig varit, men det låter vackert.

Med till Närke flyttade paret båda barn, 15 och 17 år, och familjens hund Azlan. Dealen var centrala Örebro. Där skulle ungdomarna själva kunna ta sig till aktiviteter och kompisar, även om föräldrarna jobbar mycket.

Positiva utmaningar

– Min första känsla om Zinkgruvan var ”Det här är ju en premiumgruva!” Den är jättefin: Fina ramper, fina vägar. Maskinparken är relativt nyinvesterad. Nybyggda matsalar och samlingsrum. Och så mötte jag en glad personal!

– Visst finns det utmaningar, men jag ser positiva utmaningar. Ett företag kan ha destruktiva utmaningar och det är en annan sak. Det jag upplever här i Zinkgruvan är en uppåtgående strategisk utmaning. Och vi har malmer som öppnar sig åt alla håll. Det är jätteförspant.

– Såklart blev det en överraskning att gruvan helt plötsligt var till salu, innan jag ens hunnit börja. Jag ringde Staffan (VD) och han svarade lugnt ”Alla gruvor är alltid till salu”. Även personalen verkade ta frågan om försäljningen med ro.

– Jag har blivit imponerad över säkerhetsarbetet i Zinkgruvan Mining, fortsätter Andreas. Andra svenska gruvor jobbar förstås också hårt med säkerheten, men här har man lagt till ett lager, med de kritiska kontrollerna.

Under sin tid i Boliden jobbade Andreas med skiftformen 7/7.

– Ingen skiftform är perfekt för alla och det finns för- och nackdelar med alla skiftformer. Att vi byter här i Zinkgruvan hänger främst ihop med att vi behöver ha längre skift eftersom gruvan har blivit så stor. Om allt större andel av arbetsdagen läggs på förflyttningar så öks effektiviteten upp.

Nya skift öppnar för pendlare

Andreas ser det som en fördel att företaget blir en möjlig arbetsgivare även för den som bor långt borta, eftersom det är sju dagar på jobbet och sju dagar hemma.

– Utspritt över året blir det 26 veckor jobb och 26 fritid. Minus fyra veckors semester,

dvs. totalt jobbar du 22 veckor på ett år, resten är du ledig. Det jag tror är jobbigast, fortsätter Andreas, är att ställa om livet för en ny skiftform.

– Det som ligger mig varmt om hjärtat i

I sina rätta element: vid pulstavlorna och i skogen.

jobbet är att arbeta med daglig styrning. Vi jobbar med avvikelserapportering, alltså hur vi tar itu med avvikelser.

Andreas har infört sättet att arbeta med pulstavlor även i ledningsgruppen: Sex personer börjar varje arbetsdag klockan 08.00 med ett möte vid whiteboarden. Avvikelse som fångas upp av ett arbetslag ska i första hand lösas inom gruppen, och går inte det ska de eskaleras uppåt i organisationen, där nästa instans fångar upp det.

– Jag tycker det är roligt att kunna bidra med detta arbetssätt, för jag har jobbat mycket med det. Jag behöver inte gå i alla fällorna jag gått i tidigare.

Tegnell en förebild

Det som skiljer Andreas från flera av hans företrädare är att han är maskiningenjör och inte bergsingenjör.

– Jag har inte min kärnkompetens i berget, men jag har jobbat med berg i hela mitt yrkesliv. Mitt ledarskap blir därför att jag behöver involvera alla i arbetet. Vi måste bygga ett starkt team. Under pandemin fick jag nog en ny idol i Anders Tegnell. Han var så prestigelös! Han tog sig framåt när förutsättningarna ständigt förändrades. Det blev aldrig någon prestigeförlust, utan han tog vad de visste och gjorde det bästa av det. Så vill jag jobba.

I ledningsgruppens pulsmöte börjar man alltid med att hitta gårdagens höjdpunkt.

– Jag tror det var Churchill som sa ”Hitta fel kan vilken idiot som helst göra, men se bra saker krävs det ett geni för”. I början var det som att leka tysta leken! Man måste träna upp sig för att se allt bra som händer.

TEXT: MARIA GUNNARSSON,
BILD & KULTUR AB

ANDREAS OM...

- **Automationsteknik:** Ska användas på ställen som inte är bra ur arbetsmiljösynvinkel, och köras på tider som inte är så attraktiva för människor. Och om man dessutom kan låta en person köra två automationsriggar, då blir det effektivt. Kanske kommer vi få stor nytta av autonom körning i Dalbymalmen, där vi har 7–8 kilometer från brytningen till krossen.
- **Natur:** Jag älskar jakt, fiske och skidor i alla sina former! Här nere har jag fått jag dovhjort för första gången.
- **Konst:** Jag kommer från en konstnärsfamilj, och började själv måla i trettioårsåldern. Jag har haft utställning i Kiruna stadshus. Även att snickra och slöjda ger sinnesro och balans till jobbet.
- **Trygghet:** För mig är tryggheten i jobbet att mäta mot målen hur man ligger till. Att folk kommer till jobbet, att vi håller kostnaderna, att vi levererar det vi ska.

Projekt för över miljarden

► På projektkontoret tar företagets framtid form på skärmar och white boards. De tre största investeringsprojekten Dalby, Enenossen Norra och nya vattenreningsverket har de flesta hört talas om. Men utöver det håller avdelningen just nu igång ytterligare 47 projekt under och ovan jord. Det kan vara allt från byte av hisskorg i P2-schaktet till hur pastaförsörjningen i Dalby ska lösas.

Åtta personer ingår i projektavdelningen, uppdelade utifrån kompetensområden. Just nu finns godkända investeringar för 1,2 miljarder kronor för de närmaste åren. Varje projektledare ansvarar i snitt för fem-sex projekt.

Utgår från önskemål

– Vi hittar aldrig på projekt själva, utan de kommer som önskemål. Vi är en servicefunktion

för verksamheten, förklarar Erik Fredriksson, chef projekt.

Det är vid installation och när något nytt tas i drift som projektarbetet märks av ute i verksamheten, men då har arbetet redan pågått länge.

– Ja, först gäller det att utreda själva frågeställningen; vad som är problemet och att skapa samsyn kring det.

Erik berättar om vårens kraftiga regn som skapade rejält inläckage i gruvan. Önskemålet var kraftigare pumpar. För borrningen i gruvan används andra pumpar för att få ner vatten. Slutresultatet

blir nu att ta tillvara inläckande vatten för borrningen.

Det tar också tid att avsluta ett projekt innan all dokumentation är på plats, med

allt från underhållsrutiner till utvärderingar. För att garantera att projekten drivs på rätt sätt har Erik utformat en 20-sidig handbok för projekt och uppdrag.

– Ibland kan ett projekt behöva prioriteras upp framför något annat, men vanligtvis är det ganska förutsägbara händelser. Större enskilda projekt beslutas av styrelsen.

Systematiskt arbetsätt

Förr behövde man ruska i företaget och sälja in sin idé för att få igång ett projekt. Numera är det en tyst systematik i arbetet. Alla frågor runt projektet ska besvaras och sen landar projektet i en projektportfölj med de andra projekten.

Hur ska man vara som projektledare?

– Man behöver ha bra kontaktvägar i företaget, veta hur man får saker att hända och vara bra på att påminna, säger Erik Fredriksson.

TEXT & BILD: MARIA GUNNARSSON,
BILD & KULTUR AB

Kommunikationschef Monika Andersson har ordet

Händer inom kommunikationsområdet

Internt handlar det exempelvis om att man som medarbetare ska veta var man hittar olika typer av information och att vi har bra verktyg för att jobba tillsammans i. Men också att vi har ett bra och öppet samtalsklimat i våra grupper där vi har högt i tak och lyfter både sådant som är bra och dåligt. Det är viktigt för att driva innovation och förstås också viktigt ur ett säkerhetsperspektiv. Ett nytt initiativ under året är att vi har med förändringsledning under introduktionen av nya chefer. Det är viktigt att som ledare känna sig trygga i att leda i förändringar och att hela tiden ha med sig det mänskliga perspektivet och se hur människan, organisationen och tekniken kan samverka. På det sättet lyckas vi bättre med förändringar.

När det gäller den externa kommunikationen är fokus på att ha bra digitala plattformar med relevant in-

formation så att exempelvis närboende, jobbsökande eller journalister hittar det de behöver. Vi har också fortsatt att utveckla våra sociala medier och under året blev vi första gruvföretag i Sverige på TikTok. Det för att vi även ska nå den yngre generationen för att väcka intresset för oss som en framtida arbetsgivare.

Framtidsspaning för kommunikation inför 2025

Jag tror utvecklingen inom internkommunikation går än mer mot att stötta interna förbättringsarbeten och våra nya arbetssätt. När det gäller den externa kommunikationen tror jag det blir fortsatt fokus på öka medvetenheten om varför gruvor behövs, på att bygga broar och nätverk med andra aktörer och förstås på att attrahera morgondagens arbetskraft till vår spännande bransch!

”Organiserat förnuft”

► I våras drog arbetet med att skapa en organisation för Operational Excellence (OE) igång på allvar. Två personer rekryterades för att stödja verksamheten i att förbättra arbetsmetoder och processer. Zinktrycket har talat med Ronny Frimodig, verksamhetsutvecklingschef, för att höra vad OE egentligen betyder och vilka vinsterna kan bli.

– Jag brukar säga att det handlar mycket om organiserat förnuft, förklarar Ronny. Det är ett strukturerat förbättringsarbete för att få till en produktion som är säker, stabil och effektiv. Tanken är att eliminera slöserier och jobba smartare. Slöserier kan bland annat vara väntetider, misstag eller att vi bygger onödiga buffertar eller reservdelslager.

Frågorna är inte nya inom Zinkgruvan Mining och många känner nog igen tanke-sättet från ZIPP- och ZUV-projekten. OE är ett arbetssätt med arbetsmetoder som används inom Lundinkoncernen och på många andra ställen inom industrin och

som nu sätts steg för steg också inom Zinkgruvan Mining.

Stor potential

– Det finns i en jättepote-
ntial i att förbättra verksamheten, berättar Ronny. Vi använder förmodligen mindre tid än vi tror för att faktiskt ta fram det vi säljer, alltså vår slig. Det kan handla om uppemot häften av arbetstiden som går till annat. Tidstjuvarna kan vara onödiga transporter och stillestånd av olika slag. På vår arbetsplats är det lätt hänt att ett stopp i en kedja snabbt påverkar många andra.

Alla medarbetare är viktiga

Pulstavlorna och pulsmötena är ett exempel på verktyg för att fånga upp avvikelser och arbeta med rotorsaksanalys och förbättringar. Ett annat är att det finns

standarder som beskriver våra arbetssätt och säkerställer att vi arbetar lika med rätt kvalitet som följd.

– Det är viktigt att jag som medarbetare förstår produktionsflödet, säger Ronny. Vad händer före och efter mitt steg i kedjan? När jag går på mitt skift ska jag veta vad vi skall uppnå och om det inte gick vägen ska jag känna till varför. Varje medarbetare är en tillgång för att hitta och åtgärda brister.

Ambassadörer på gång

På avdelningen för verksamhetsutveckling jobbar man nu med att ta fram utbildningsmaterial om OE. Så småningom kommer det finnas OE-ambassadörer på varje avdelning.

TEXT: SIMON WÄMMERFORS, BILD & KULTUR AB

Sebastian Jansson – nytt huvudskyddsombud

► I början av nästa år tar Sebastian Jansson över rollen som nytt huvudskyddsombud, förutsatt att han blir vald, efter att medlemmarna röstat i februari. Sebastian har i princip jobbat som bandpassare hela tiden sedan han började på Zinkgruvan Mining. Men nu väntar nya arbetsuppgifter.

Viktigaste uppgiften är de anställdas säkerhet

– På pappret kommer jag att jobba både som huvudskyddsombud och med andra saker på säkerhetsavdelningen. Den viktigaste uppgiften är att skapa en säker arbetsmiljö och främja samverkan mellan företaget och de kollektivanställda, säger Sebastian.

– Det handlar om att försöka hitta och förebygga olika riskmoment men också att utreda sådant som händer. I den bästa av

världar så hittar man allt innan något händer och det är ofta operatörerna som identifierar bristerna.

Utmanande och spännande

Sebastian säger att han ser fram emot att komma igång, även om det känns utmanande att ta sig an nya arbetsuppgifter.

– Det är alltid kul med lite utmaningar.

Jag har pratat en hel del med min företrädare Jörgen ”Pillan” Ingvarsson och ska få gå bredvid honom någon månad eller två för att lära mig alla system. Så även om det är mycket att sätta sig in i och lite skrämmande på ett sätt, så ser jag verkligen fram emot det.

TEXT: FREDRIK BJÖRHED,
BILD & KULTUR AB

Starka team som trivs med varandra

► På Zinkgruvan Minings ekonomiavdelning handlar arbetet om mer än bara siffror och rapporter. Här lägger man mycket kraft och energi på att bygga ett starkt team som trivs tillsammans. Genom en medveten satsning på trivselaktiviteter har de, sedan ett år tillbaka, även börjat bjuda in andra avdelningar till sina träffar.

– Ekonomiavdelningen har ju tidigare jobbat lite som en egen ö, men nu försöker vi jobba mer verksamhetsnära. På så sätt blir det här också en del i en större strategi där vi vill vara ute i verksamheten och bygga broar till andra avdelningar, säger Andreas Ridderström, som är ekonomichef på Zinkgruvan Mining.

Frisbeegolf och Halloweenfest

De sätter av en timme i månaden till trivselaktiviteter och har utöver det både "månadens träningspass" och "måndagsfika". De har bland annat spelat frisbeegolf och nyligen haft Halloweenfest med tävling i bästa kostym.

Reené Zetterholm, som är trivselansvarig och engagerad i att ta fram nya aktiviteter, ställer sig upp framför gruppen och introducerar dagens glöggmingel där det också ska tävlas i "Ritnödig". Ett spel där man ska rita och gissa vad kollegorna försöker illustrera på whiteboarden. Det visar sig vara svårare än man kan tro, och rätt vad det är utbryter en skrattsalva i rummet när någon läser på kartongen att spelet är från åtta år.

– Idag har vi bjudit in inköpsavdelningen att vara med på vårt glöggmingel och ti-

digare har vi haft gemensamma aktiviteter med både IT och HR. Vi började smått med en timmes aktivitet varje månad. Idag har det vuxit till ett genomtänkt schema av gemensamma stunder som stärker både relationer och arbetsglädjen. Jag tror att det är jätteviktigt, säger Andreas.

Många pendlare

Det är många av de elva anställda på ekonomiavdelningen som pendlar till jobbet i Zinkgruvan. De har också möjlighet att jobba hemifrån några dagar i veckan. Men även om de hade varit på plats hela tiden, så hade Andreas inte velat göra något annorlunda i hur de har byggt upp teamet tillsammans.

– Nej, jag tror att det är viktigt att man gör roliga saker, oavsett om man träffas varje dag eller inte. Jag tror att det är viktigt för teamet. Vissa kan säkert tänka att "nu åker de till jobbet och inget vettigt blir gjort". Men det här är en del av arbetet som gör att man engagerar sig och blir mer delaktig. Det är både viktigt och betydelsefullt.

TEXT & FOTO: FREDRIK BJÖRHED,
BILD & KULTUR AB

Jag tror att det är viktigt att man gör roliga saker, oavsett om man träffas varje dag eller inte. Jag tror att det är viktigt för teamet.

Andreas Ridderström
Ekonomichef

Reené Zetterholm introducerar dagens glöggmingel.

Andreas Ridderström, ekonomichef.

Börje Kvarnlöf, deltagare i spelet ritnödig.

Ekonomiavdelningen i Halloweentider.

GRUVAN

ELISABETH WIBERG CHEF GRUVSERVICE

Höst som innebar rejäl omorganisation

► Elisabeth Wiberg ångar in på sitt kontorsrum, langar in en bunt papper, rusar vidare för att hämta något annat i skrivaren innan hon är tillbaka igen, slår sig ner och tar ett djupt andetag.

– Så! Jo... Det man kan säga om oss i gruvan den här hösten är att vi har satt en ny organisation. Det är många nya roller och nya skift och nu börjar vi komma in i det.

Tidigare ledde Elisabeth en relativt sett liten organisation: tio personer på DC och två produktionsplanerare. Nu har hon ansvar för ett betydligt större gäng.

Nya enheter med nya uppgifter

Vissa enheter har delats upp, och delarna har kombinerats ihop med andra grupper till nya enheter. På så vis har exempelvis renslastarna förts ihop med väggruppen och bandpassarna har slagits ihop med pastabevakningen. Den nya sektionen Gruvservice som Elisabeth leder omfattar nu åttio personer varav sex arbetsledare, och är därmed företagets största sektion.

– Förut hade väggruppen en enda arbetsledare, Cecilia Fransson, och hon var på plats från måndag till fredag. Numera är Cecilia på plats sju dagar i rad med sina båda arbetslag, förklarar Elisabeth. När hon är ledig kommer Ronnie Ahlm och gör samma jobb med sina två skiftlag.

Nu har arbetsledarna fått en kollega att lämna över till och behöver inte vara helt själv om sitt uppdrag och ansvarsområde.

– Dessutom har service-rollerna nu arbetsledning på helgen, förut var det bara produktionen som hade det, och då fick de täcka upp där det behövdes utöver arbetet på deras ordinarie områden. Jag tror att det här skapar bättre möjligheter, säger Elisabeth.

Toppenår för produktionen

Produktionen under hösten 2024 då?

– Gruvan har gjort ett mycket bra år så här långt, samtidigt som det har varit lite upp och ner: Augusti var nog vår sämsta produktionsmånad i företagets historia, och oktober var troligtvis den bästa. Ett ras i en kopparpall har ställt till det, och fle-

ra korta strömavbrott har också påverkat verksamheten under hösten.

– En extern aktör har varit hos oss och borrat håll för media, och när de startade upp sin rigg så gick strömmen. Vi fick sänka ventilationen just under startögonblicken för att spara ström. Och när de väl kommit igång har vi kunnat dra på fläktarna igen.

Deswik Ops rullas ut

Just nu håller Elisabeths sektion på att stegvis börja jobba med planeringsverktyget Deswik Ops. Samtidigt pågår arbetet med att vaska fram sektionens egna KPI:er, dvs. de tal som kan mäta hur bra det går.

– Det är lite lurigt att hitta KPI:er i en stödgrupp, säger hon. Det gäller att ringa in hur vi ska jobba för att leverera som det är tänkt. Vi har våra pulstavlor där vi samlas, och vi är på väg åt rätt håll.

”
*Augusti var
nog vår sämsta
produktionsmånad
i företagets historia,
och oktober var
troligtvis den bästa.*

TEXT & FOTO: MARIA GUNNARSSON,
BILD & KULTUR AB

DET RULLAR PÅ:

- Automationsprojektet rullar vidare, vi har just nu två simbamaskiner för produktionsborring och fyra lastmaskiner som kan köras autonomt. Det gäller att nyttja dem där vi kan.
- Vi är på väg över till att använda Mobilaris fullt ut, och inom kort kommer vi sluta använda taggarna under jord.
- Mobiltelefonerna har nått ut till alla i gruvan, så ropande på radion har minskat.
- Säkerhetsarbetet har funkant rätt bra under hösten. Vi har haft några mindre olyckshändelser, t.ex. finger- och handskador.
- I mitten av november hade vi ledardagar då samtliga ledare i gruvan var med, vilket var toppenbra. Det var nyttigt och gav bra input.
- Dalby? Enligt plan.

VERKET

KENNETH JOHANSSON ARBETSLEDARE MEKANISKT UNDERHÅLL I VERKET

Hur går det, Kenneth?

► När Zinktrycket ringer upp Kenneth Johansson har det hunnit gå en liten tid efter höstens underhållsstopp. Kenneth är mycket nöjd med utfallet:

- Vi har haft ett jättebra underhållsstopp med ca 200 entreprenörer på plats med verksamhet dygnets alla timmar utan ett enda olycksfall. Det är fantastiskt bra med tanke på mängden arbetade timmar. Det är egentligen väldigt mycket som kan gå på tok, men säkerhetsarbetet har fungerat kanon.

Kvarn har fått nya växellådor

Under stoppet byttes bland annat ett stort utmatningslager på stora stenkvarnen. Ett annat viktigt arbete var att nya växellådorna installerades på lilla stenkvarnen.

- Där har vi ändrat fabrikat och leverantör och gjort något helt nytt. Projektet att byta växellådorna har vi förberett för i flera år, och nu är det fixat! Och det verkar funka, än så länge i alla fall, säger Kenneth.

Det var våren 2023 som hela anrikningsmetoden byttes, då man gick från bulkflotation till selektiv flotation. Snart har det gått två år, men hur går det nu?

- Det funkar fint! Arbetsprocesserna har börjat sätta sig hos dem som kör driften, de är jätteduktiga. Visst var det en stor omställning. Både före, under och efter bytet har det varit väldigt mycket att göra.

För Mek innebär den nya flotationsmetoden att det är fler av allting; fler flotationsceller, fler pumpar, mer av allt.

- Som tur är var verket rymligt så allt fick plats, men när vi har repstopp nu behöver vi vara fler personer för att hinna med allt eftersom det är fler enheter att serva.

Trimmad tillgänglighet

Huvuduppgiften för det 14 man starka gänget på Mek som Kenneth arbetsleder är att hålla verket igång, dygnets alla timmar.

- Att få mer tillgänglig tid på verket för drift är en resa. Vi jobbar med KPI:er, förklarar han. Det handlar om att mäta och följa upp. Och att ringa in vad det är man ska mäta också.

Ett av måtetalen är att följa upp tillgängligheten på ingående band. Alltså om det rullar in malm i verket som det ska. Och om det inte gör det, vad beror det då på? En stoppsak kan vara att det följt med skrot upp i malmen från gruvan.

- Vi tar rätt på stoppsakerna, ser vad som krånglar och vad som är återkommande, det är ren systematik det handlar om.

Vi försöker vi hitta åtgärder för att eliminera tiden då verket står oplanerat still. Vi jobbar med daglig uppföljning av störningar genom att ha pulsmöten.

”

Vi har haft ett jättebra underhållsstopp med ca 200 entreprenörer på plats med verksamhet dygnets alla timmar utan ett enda olycksfall. Det är fantastiskt bra med tanke på mängden arbetade timmar. Det är egentligen väldigt mycket som kan gå på tok, men säkerhetsarbetet har fungerat kanon.

Planer är alltid preliminära

Just denna dag hade personalen i verket förberett för att ta in en omgång av inköpt malm från Lovisagruvan. Och just när allt var klart för start blev det haveri på en maskin, som Kenneth och hans gäng nu ska ta itu med.

- "En perfekt plan håller till första stridskontakt", som en kollega brukar säga, säger Kenneth och skrattar. Nej, men vi kämpar som galningar för det här, och det är fantastiskt att se det är ett gott driv i gänget som arbetar och att alla strävar mot samma mål.

TEXT: MARIA GUNNARSSON,
BILD & KULTUR AB

Rivning pågår.

Krossverket innan rivningen.

André Sternson.

Gamla krossverket har till slut gått i graven

► Det gamla krossverket byggdes år 2008 innanför anrikningsverkets rotationsgrind. Det var konstruerat för att permanent ersätta det tidigare provisoriska krossverket och effektivisera malningen för Zinkgruvan Mining. Nu har krossverket rivits. Men varför?

– Det var egentligen inte designat för vår verksamhet och drogs med underhållsproblem och driftstörningar. Till slut tröttnade man och investerade i en kvarn till, så idag har vi två primärkvarnar, säger André Sternson som jobbar som projektledare på verksamhetsutveckling.

Den nya investeringen innebar en viss kapacitetsökning och underlättade hanteringen av malmen ovan jord, vilket i sin tur ledde till att den gamla krossen blev stående orörd i många år.

André sveper med armarna över området där krossverket en gång stod och försöker måla upp en bild av hur det såg ut innan rivningen.

– Rivningen omfattade fyra stora byggnader, så det är mycket rymligare nu. Här gick ett malmband, säger André och visar med handen upp mot den veckade plåtväggen på malmförvaringens långsida.

Plats med oklar framtid

Det är ännu inte helt klart vad området och den frilagda ytan ska användas till framöver. Efter att ha funderat en stund svarar ändå André att malmförvaring är det mest troliga, eftersom verksamheten växer och behovet av förvaringsutrymme för malmen ökar.

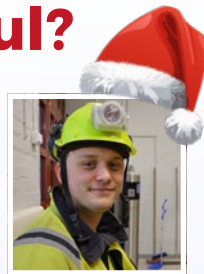
TEXT & BILD: FREDRIK BJÖRHED,
BILD & KULTUR AB

Vad ska du göra i jul?

– Jag är ledig! Jag ska åka till min flickvän och fira jul med hennes familj utanför Köping.

Sebastian Ingvarsson

Mekaniker under jord

– Jag har ledig vecka då, jag ska fira hemma i Tikanäs med familjen och med några tyska släktingar som kommer. Det kommer serveras en grillad kalkon, för det är tradition i den tyska familjen.

Vilhelmina Thomas

Produktionsbörrare

– Jag har faktiskt inget särskilt planerat för julen, jag är ensamstående och ska ha lite tid med mina barn här hemma i Zinkgruvan.

Peter Widén

Bergförstärkning

– Jag ska faktiskt vara ledig och kommer nog mest vara hemma i Svinnersta. Det blir Kalle Anka med familjen.

Fredrik Grönkvist

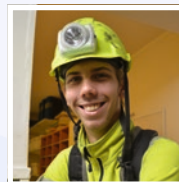
Arbetsledare ortdrivning

– Jag ska jobba! Vi brukar bli bjudna på jultallrik nere på 800 på julafton, vi spelar julmusik och har det trevligt med kollegor. Sen åker jag hem och firar med familjen på kvällen.

Marcus Åhman

Lastare hos Dahlgvist

– Jag jobbar på julafton, för de måste ju ha en tomte! Nä, julafton är som en vanlig dag, vi kör på! Bra att det serveras julbord i gruvan.

Bengt Haglind

Bergbilförare på Dahlgvist

